

Miroslav Hokeš

Jedni druhých břemena neste

Místnost. Bílá a kulatá, lhostejná a necitlivá. Má dvě krásná veliká okna umístěná proti sobě, ta jsou ovšem po většinu dní zatažena roletami. Marlow nemá rád světlo -anebo si spíš až příliš dobře uvědomuje, jak moc znamená každý paprsek pro nás. Nic vás nesmí rozptylovat, říkává, od toho tu nejste. Opakuje mi to znovu a znovu a já se přitom pokaždé zděším, když v jeho myšlenkách nenajdu ani nejmenší náznak jakýchkoli pocitů. Žádná nenávist, žádný hněv, žádné opovržení. Nejsme pro něj nic než věci, pracovní náčiní, které ráno přepočítá, v poledne obslouží a pak už jen dohlíží, aby fungovalo co nejlépe. Kdyby mohl, nechal by zakrýt i prosklená čela našich kabiněk a odřízl nám jediný střípek vnějšího světa, jediné unavené boží oko, jež si nás dokázalo najít. Zůstalo by jen černé bahno deprimující neměnnosti, nejsnazší zdroj utrpení, takový, co nic nestojí a přináší výsledky. Přinejmenším jemu.

Naštěstí tu není jen Marlow. Naštěstí se občas stane, že místo něj přijde někdo jiný, někdo ještě lhostejnější, a otevře okna dokořán. Lesklé obložení stěn pak nastaví tvář modrozelenému nebi venku, sluneční vodopád zaplaví sál od podlahy ke stropu, jako by tušil, že tady ho nikdo nebude chtít odhánět. Dřímající zákoutí duše, vyprahlá a zaprášená stejně jako rohy kabiněk, se pokochají neopakovatelně ostrými jehličkami bolesti pod přivřenými víčky a pak sama vyrazí ven. Obrazy v myšlenkách člověka za sklem bývají příliš jasné, abych jim dokázal odolat, i kdybych si to snad přál. Prolétám mezi nimi, osahávám je, hovořím k nim a ony mi odpovídají, šeptají, lákají. Nepřeberné kaskády barev a tvarů, nepředstavitelné množství nových podob žalu a trápení, jichž mi nikdy nebude dopřáno okusit. Občas zkouším něco podobného nalézt i u Marlowa, sám však vím, jak je to marné. Marlow nemá v mysli malířská plátna. Jen vrstvy rovných šedivých ploch, ani dobrých, ani zlých, ani hezkých, ani ošklivých, mlčících a mířících nejkratší cestou od jednoho bodu k druhému.

A právě v těch chvílích, kdy se koupu ve stříbřitém světelném oceánu, tisknu bříška prstů na rozechřáté sklo a otevírám se všemu, co mi mohou nabídnout, na mě nejvíc dopadá smutek z osamění. Zvolna se na mě snáší, lehký, ale neprodyšný závoj, přikrývá mi hlavu, ramena, paže. Nakonec mě stáhne k podlaze, spoutá mě, nedovolí mi nejmenší pohyb, ztlumí každé nesmělé nadechnutí. Dokonce i slzy vyschnou, pláč by ho roztrhal na tisíc kousků. Jediné, co mohu, je sedět, nechat mrazivé zbytky vzduchu proudit strnulým hrdlem a cítit, jak jsem dokonale, zoufale sám, v kabině, v místnosti, v budově, na světě. Prožívám to, vychutnávám temnou poezii toho pocitu do posledního doušku, jen jediná věc mi ji kazí. Víím, že kdyby nás bylo víc, mohlo by všechno být mnohem pestřejší, rozmanitější, hodnotnější. Je tolik možností, jak si ubližovat. A také vůbec

nepochybuji, že podobně to vnímají ve svých kabinkách i Dvojka, Trojka a Čtyřka. I jim je určitě líto, že nemají ani jména, i oni se bezpochyby pokoušejí, když tak leží na zemi a hrbí hřbet pod nákladem jasu a tíhou dusivé přikrývky, rozdrtit kry a přenést hory, probít se přes sál k ostatním, aspoň na chvíli. Jenže se snažíme marně. Naše mysli jsou uzavřeny vzájemnému spojení, neodvratně a navždy jako stránky knihy, zalité do jantaru. Tu a tam se paže za některým ze skleněných krytů pozdvihne o pár milimetrů, některá z tváří se zachvěje v lehkém náznaku, jemuž nikdo kromě nás nedokáže porozumět. Jinak nic. To je vše, co si můžeme dát.

Tak plyne náš život, naše dny. Jeden sál a jeden úděl, tupý, studený balvan, který se čas od času změní v hroudu rozžhaveného olova...

Dnes nás třpytivá lázeň nečeká. Marlow nemá náladu ani na letmý dotek dne, nepatrné poodkrytí žaluzií, jakého si nemáme vůbec všimnout. Od rána rázuje sem a tam mezi dveřmi a Dvojkovou kabinkou, kope do stěn a stolů, přímky se kroutí a zacuchávají, roviny krabatí. Nevěřím, že ho tak rozházela včerejší střet s nýtky, pro lidi jako on podobné věci nic neznamenaají. Jen další dva body a jednu spojnicí. Oznámení útoku od někoho z nás. Pár tlačítek, pár povelů. Hlášení velitele záahového komanda, že nýtcí jsou do posledního zneškodnění. Křížek v záznamníku, krůček k úspěšné přítomnosti a zlatem lemovaným zítřkům. Rutina.

Nikdy se nestane, aby se mu roztřásla kolena, aby si konečky zatatých prstů drásal dlaně do krve, aby se mu čelo pod kaštanově hnědou ofinou orosilo a pootevřená ústa odhalila růžový jazyk, kmitající mezi zuby jako zvíře v příliš těsné kleci. Nikdy jsem nezažil, aby se mosty, tvrdé a pevné jako z oceli, stočily do spirál a všechny jejich konce hledaly jen únik, skulinku někam pryč, ven z nalinkovaného, šedivého vesmíru. Neudržím své podvědomí a vysílám jednu jedinou otázku, o níž předem tuším, že neprorazí ani zvětralý žulový kvádr, nedočká se odpovědi.

K mému překvapení se Marlow otáčí a míří ke mně. Pozoruji jeho tvář, nalepenou na sklo, pěsti, bušící do nerozbitného krytu, krvavé stezky do pekla, křižující bělma očí, zamaštěné rozcuchané vlasy, kapičky potu a jejich dráhy ve tváři, stejně nevyzpytatelné jako myšlenky za ní. 'Prosím! Ty víš, že jsem s vámi nezacházel zle!', udeří mě zevnitř do lebky nezvučná slova, rozezná mi mozek jako zvon nad půlnočním městem. 'Netýral jsem vás! Nenechal vás strádat! Řekni jim to, prosím! Vysvětli jim, že jsem si tohle nevymyslel! Že je chráním! Pomoz mi, tebe poslechnou!'

Mhouřím oči, soustřeďuji mysl a vysílám ji pátrat do nejbližšího okolí. Dole pod námi jako by běsnil maličký oceán, vichřice, ohraničená skalisky. Můj bože, tak blízko, jak jsem si toho mohl nevšimnout? Snad jsem se příliš soustředil na Marlowa. Pronikám pod povrch nečekané hrozby, objevuji její podstatu, rozebírám ji na částčky. Jsou už uvnitř budovy, valí

se chodbami a schodišti, míří k nám. Jen lidé, žádní nýtci. Zdá se dokonce, že nikdo z nich nebyl napaden ani dřív. Zvláštní, velice zvláštní. Zátylkem mi prokmitne příjemné zamrazení, mezerami v Marlowově zježené hřívě znovu obracím zrak na dveře.

Téměř hmatatelně vnímám vlnící se vzduch, němého posla chaosu, vyčerpané bledé stěny z posledních sil zadržují šílející ohnivý orkán na opačné straně. Myšlenky se spojují s barvami a tvary, obrazy a pocity se společně mění v jezero vroucí slizké melasy. První rána, slabé zachvění plastové desky dveří. Skupinka mužů, svalnatých a zamračených, zatažená obloha, neodvratnost, skučení studeného větru v troskách dávno rozpadlého domu. Druhá rána. Muž a žena před nízkou, skromně zařízenou chalupou. Malý chlapec, nechápající modré oči zdvižené k matce. Strach. Pokrčení ramen. Uschlé oranžové listy, poletující kolem oken. Třetí rána, čtvrtá, pátá. Mnoho ran a mnoho silných paží a mnoho chlapců a dívek mezi nimi a mnoho výkřiků, stoupajících k nebesům a přehlušovaných rachotem blesků pod černými mračky. A pak se tenká hráz dveří prolamuje, stěny se vzdávají přesile, všechno se rozpadá v jediný bezbarvý vír. Paže už nejsou silné, ale vyhublé a je jich plný sál.

Vlna hněvu a zuřivosti a zaslepeného zoufalství se mi probíjí do mozku, spaluje ho jako rozžhavené kleště. Vrhám se k zemi a křičím, sám nevím, jestli nechutí nebo nadšením. Sklo kabinky se tříští a dovnitř se valí obtloustlý, zamaštěný hluk. Vůbec se nepodobá decentním, nevtíravým zvukům duše, na jaké jsem zvyklý. Kdosi mě táhne ven. střepy mě řezou do břicha a do rukou, ale nikoho to nezajímá. Předávají si mě dál a dál, ve své zběsilosti až neuvěřitelně jemně, jako nějaký poklad. Rozhlížím se do všech stran, hledám Marlowa, chci mu říct, že ho v tom nenechám, že určitě něco vymyslím. Zaslouží si to, vždyť nám s ním opravdu nic důležitého nescházelo, všichni jsme k němu něco cítili, alespoň odpor, když ne nenávisť... Nakonec ho spatřím pod parapetem bližšího z oken, leží uprostřed obrovského rudého oka, stejně rudého, jako byly před malou chvílí ty jeho. Prsty roztažené do všech stran, nehybná ústa lehce pootevřená, i ta druhá kousek nad ohryzkem. Zakrvácené odřené boty se míhají kolem jako ryby v potoce, špička jedné z nich tiše cvakne o spánek a tvář se poslušně otočí na druhou stranu, ke zdi.

Vyrážím poslední a nejsilnější ze svých výkřiků, mám však pocit, že z mých úst ani z mysli nevychází už vůbec nic. Marlow, náš Marlow je pryč. Podříznutý jako zvíře, bez soudu, bez posledního přání. Snad by právě teď dokázal mezi linkami vykouzlit barevný otazník nebo vykřičník nebo aspoň slovíčko na rozloučenou, jenže nedostal šanci. Dívám se dál, hledám Dvojku, Trojku a Čtyřku a vidím jen slepé kryty prázdných kabin. Možná skončili stejně. Pak se místnost, můj jediný domov, ztrácí, zůstává jen chodba a na ní další krvavé koláče. Strážci. Kolik nýtků by asi bylo třeba na něco takového?

Nýtci nezabíjejí, vzlykám. Nýtci nikdy nikoho nezabíjejí.

Snažím se vyrazit proti chaosu, probít se kamkoli, kde bude aspoň o trochu líp, ale je příliš silný. Ovládá i zbytek mé duše, roztáčí ji a jako smítko prachu odnáší pryč...

Ticho vlídné a zvláštním způsobem svůdné, protkané jemnými pavučinkami příjemně se doplňujících vjemů. Jakmile přicházím k sobě, naplňuje zbitou, krvácející mysl jako hojivá mast. Nechávám oči zavřené a pouštím vůni okamžiku hluboko pod víčka, snažím se zachytit každé zrnko a začlenit je do té úchvatné, vzrušující mozaiky. Kovové harašení kousek za levým uchem, skřípot prken dřevěné podlahy, šumění trávy a stromů v usměvavém větříku pod okny, ptačí zpěv - to vše dávno znám z Marlowových myšlenek, jenže... jenže ne takhle. V kabině jsem měl jen sterilitu bez chuti, bez barev, bez výrazu a svou vlastní duši, jež mi přes sklo posílala přefiltrované otisky něčeho, čeho jsem se nesměl ani dotknout. Tady jsem obklopen věcmi, které samy mají duši, nejsou jen materiálem v mých rukou, ale samy si mě hledají a já hledám cestu k nim...

Najednou si nepřipadám ani trochu osamělý. Najednou cítím všude kolem pestřejší nabídku utrpení, než bych si kdy dokázal představit.

Najednou začínám váhat, zda je situace opravdu tak zlá, jak se mi v první chvíli zdálo...

Pak objevuji lidské mysli, tak náhle a nečekaně, jako by se teprve teď vynořily z vln hřejivého oceánu přede mnou. Je jich pět, každá jiná, a přece jsou si v čemsi podobné jako oblázky na pláži. Soustřeďuji se na jednu z nich, bez potíží, pronikám krunýřem, papírovou imitací kamene, až k měkkému, chvějícímu se jádru. Poletuje tu spousta ostrých, záludných jehliček, snažím se postavit se jim do cesty, ale prolétají mnou bez účinku a zapichují se do citlivých, marně se bránících neuronů. "Nikdy nebudu mít takové věci rád," slyším. "Zase to odnese spousta nevinných. Jenže co s tím naděláme? Nemůžeme se stáhnout, musíme jim ukázat, že si nenecháme všechno líbit. A když už dojde na věc, lidi se neovládou. Nakonec, byly to jejich rodiny."

Otvírám oči, zvedám se z tvrdého, nepohodlného lůžka. Pět tváří se překvapeně obrací přímo ke mně, tři muži a dvě ženy rozpačitě ustupují k hrubé neomítnuté zdi. Zarazím se, když si je pozorněji prohlédnu - jejich pohledy jsou plné bolesti, jako by je nýtci právě opustili. Nevidím na nich ale žádné zarudlé skvrny, žádné stopy v místech, kde se ti malí hloupí tvorečkové přisávají ke kůži, a pak - výraz člověka po útoku vypadá docela jinak. Žal těchto pěti párů očí nevyzařuje tak intenzivně, méně vnímavý pozorovatel by jej snadno dokázal přehlédnout. Jenže snad právě proto se zdá daleko hlubší, opravdovější. Sebeděsivější okamžik nevytvoří tenhle druh smutku, ten se střádá dlouhé měsíce a roky, usazuje se hluboko uvnitř jako bahno na dně rybníka, jež se dávno nepokouší vyplout na hladinu.

"Vítej na svobodě." Jeden z mužů přistupuje blíže, slova v jeho mysli hýří barvami a dýchají dokonalou souměrností,

pečlivě vystavěná pro tento okamžik. Jakási část podvědomí, nad níž nemám kontrolu, se mimoděk zachvěje tupou, bezdůvodnou radostí. "Víme, jak ti teď musí být. Ale už to bude dobré, nemusíš se bát. Už jsi zachráněn, jednou provždycky."

Zachráněn? Před čím? Před chudákem Marlowem a lhostejným soukolím v jeho hlavě, příliš dokonalým a přímočarým, aby mě nechalo jakkoli strádat? A co se mnou teď bude, když už nemůžu chránit kolonii před nýtky? Uloupili mě jen proto, aby si mohli pověsit na krk bezcenné břemeno? Vysílám ke svému protějšku desítky otázek a všechny se mi vracejí zpět, roztrhané, zmuchlané zbytky dopisů na chladnoucí podzimní louce. Neslyší mě, nerozumí mi jako lidé z budovy. Vím, že by mohl, ale přesto to nikdy nedokáže. Jeho mysl je vesmírem s okraji zakřivenými dovnitř, vesmírem vyplněným vlastnoručně stvořenými světy vůní a zápachů, světla a tmy, černého a bílého. Místo, kde síla vítězí, hora, kterou žádný pramínek neprorazí. Musím mu vyjít vstříc, porozumět mu, teď to chápu naprosto jasně. Od něj nic podobného čekat nemůžu.

"Nezdá se mi, že bys měl kdovíjakou radost." Tváří přede mnou se mihne pohrdavý úšklebek, těžko říct, komu má být určen. "Anebo tě snad zpracovali tak, žeš úplně přišel o rozum? No, nevadí, však my už s tebou něco uděláme."

Ne, tihle lidé nejsou zlí, jen zkrátka jde spousta věcí mimo ně. Nějak už se naladím na jejich vlnu, prorazím šachtu do nitra hory a všechno jim vysvětlím, všechno. Ze všeho nejdřív si ale musím získat jejich důvěru. 'Jsem přítel,' vysílám do všech stran, ke všem mozkům v dosahu, opakuji to stále dokola a čekám na jedinou změnu v očích, jediný slaboučký záchvěv do sebe zahleděných kamenů. Ale drží pevně, ani se nepohnou. Zbývá už jen jediná možnost, ta nejtěžší a nejnamáhavější. Alespoň pro mě.

Vyskakují, vrhám se na mužovu širokou hrud', srážím ho k zemi. První úder pěstí mířím na obličej. 'Jsem přítel, jsem váš přítel!' Kolenem zasahuji břicho, zaslechnu slabé heknutí. 'Má bolest je vaší bolestí, sdílejme ji společně.' Chytám muže za chomáč hustých hnědých vlasů, udeřím mu zátylkem o podlahu, a znovu, a ještě jednou. 'Nechť se naše utrpení spojí v jedno, užívejme je bok po boku. Jako přátelé.'

Všude okolo mě vybuchují plamenné gejzíry hněvu, žhavé, krvavě rudé sloupy uprostřed černočerné noci. Vydechuji úlevou, ze srdce mi padá těžký kámen. Tak vida, přece jen to půjde, první krok na cestě ke sblížení máme za sebou. Pak se ale ve tmě za mou hlavou cosi zavlní, neprostupná bariéra cizích rozumů se ledovým prstem dotkne mého krku kousek nad levým ramenem a pak se rozleje do celého těla jako roztavená žula. *Žádná* bolest, jen nemá prázdnota ve všech končetinách, bezmocnost, ztráta vůle a naděje. Padám na zaplivanou prkennou podlahu jako žok, dva z nich okamžitě přiskočí, spoutají mi kotníky a zápěstí a táhnou mě pryč.

Kdybych neměl ústa plná dusivé nehmotné věty a hlasivky povadlé jako obilí za letního sucha, vykřičel bych své

zoufalství do stěn, snad by mi rozuměly líp. Proč, proboha, proč, co jsem udělal špatně? Tohle už přece musí dojít každému tvorovi pod sluncem, který má aspoň špetku rozumu. Ani já sám si neumím představit výmluvnější a přesvědčivější důkaz přízně, než ublížení vlastní rukou.

Dotkl jsem se jich přitom nějak? Nebo jejich společenských zvyklostí? Nebo něčeho úplně jiného?

"Čeká tě překvapení, fešáku. Počkej, budeš mrkat." Rapéz mi lehce kyne zdviženou pravicí, ústa se mu roztahují do širokého dravčího úsměvu. Pokouším se ze všech sil jeho gesto napodobit, příliš se mi to nedaří. Naštěstí mi dál nevěnuje pozornost, zmizí v předsíni a praskne za sebou těžkými dřevěnými dveřmi, až se celá světnice otřeše a z trámů na stropě se sesype prach. Tak, jak to umí jen on.

Rozhlížím se, v ospalých zbytečcích denního jasu, probíjejících se škvírami vysoko nad hlavou, zkoumám tuhle novou kabinku, která nabízí víc místa než nejodvážnější z mých snů. Kdopak tu se mnou dnes zůstal? Nehybná šedá silueta, stín, utopený mezi stíny, otlučený pouťový kamínek, ztracený v písku cesty. Sněhobílé křoví dlouhých roztřepených vlasů, prsty, tiše vyklepávající do podlahy dávno zapomenuté rytmy, a hluboké rýhy v prknech okolo nich, pootevřená ústa, vypouštějící několikrát denně pramínek slin a dvě tři nesrozumitelná slova, to je on, jen tohle a nic víc. A ještě jméno. Igor. Jinak mu tady neříkají, nikdo neví, jak se jmenuje dál. Snad ani on sám ne - v jeho nitru jsem neobjevil nic jiného než zástupy duchů, pochodují stále dokola, jeden za druhým, prázdní a nezajímaví stejně jako on. Pak je tu Redhawk, choulící se klubko nervů se zuby stisknutými tak, až se ztrácí hranice mezi horní a spodní řadou a očima divoce těkajícíma do všech stran jako hlaveň pistole prchajícího vězně. Na něj by si nýtcí nepřišli, věděl by o nich mnohem dřív než já. O ničem jiném ostatně ani nepřemýšlí. Věřte mi, ty neřády někdo řídí, rozjedou se obvykle do dvou minut po navázání jakéhokoli hovoru. Dám za to krk, že ve městě pod centrálou mají tajnou laboratoř a v ní spoustu ulitých strojů a nevím čeho ještě. Už cestou ze Země ji měli. Dejte na mě, já tady žiju celou dobu, tady v divočině. Znáám to tu líp než doma, tyhle lesy jsou pro mě jediná živá bytost. A já vám říkám, ty bestie sem prostě nepatří...

A také dál vnímám Rapéze, musel zůstat někde blízko za stěnou. Jedna z prvních myslí, do nichž jsem v téhle zastrčené enklávě, odříznuté od civilizace, pronikl, první a také nejtajemnější a nejstrašidelnější. Tak trochu připomíná Marlowovu, na první pohled se může zdát jejím zrcadlovým obrazem - a přitom je úplně jiná. Nikoli poctivý, svědomitě se otáčející hodinový stroj, spíš soustava stlačených pružin, závaží, houpajících se na nepříjemně tenkých lanech. Přijde čas a všechno se to vybijí v jediném děsivém okamžiku pravdy a já nedokážu setřást neurčité obavy, že budu příliš blízko a příliš špatně chráněný...

Nu, možná, že blázním, začíná mi v hlavě přeskakovat. Měním

se v hromadu rzí prolezlého šrotu, jako každé nářadí, odložené do kouta, každý citlivý přístroj, pohozený v džungli za letního horka. Je toho na mě moc, příliš mnoho za tak krátký čas. Žít s těmi prapodivnými cizinci, učit se rozumět jejich primitivní hlasivkové řeči a pečlivě propracovanému systému gest. výrazů a skřeků, bez nichž nedokáží projevit ani sdílet emoce, zvyknout si na jejich nepochopitelný odpor k jakékoli formě bolesti... A nosit ji místo nich, všechno, co svrhli hluboko do plesnivé hlíny podvědomí, zakryli popraskanými náhrobky a snaží se věřit, že to jednou provždy pohřbili. A je tu spousta dalších, ještě lákavějších tváří utrpení. Zvěř, pronásledovaná dravci po klikatých, trnitých lesních stezkách, koruny stromů, povadlých suchem, jež v těchto měsících sužuje kraj na míle daleko, ryby, bojující o život na dně vysychajících potůčků... Desítky a stovky příchutí, vůní a barev mě zahlcují ze všech stran, záhyby duše. oslabené jednotvárností izolované kabinky, se kroutí a praskají jako provazy přetíženého mostu. Tak nějak se musí cítit dítě. poprvé v životě přivedené na výstavu hraček.

"Hej, fešáku, tak nás tu máš. Návštěva extra pro tebe." Dveře se rozlétnou a udeří o stěnu, okovaná pěst reality proti pavučinám snů, náruči zbožných přání. Vedle Rapéze stojí muž, kterého jsem tu ještě neviděl. Rty přísně semknuté pod tenkým černým knírkem, oči, jejichž barvu nedokážu rozpoznat, dvě olbřímí zbraně s drobnými, úzkými hlavními. Pokouším se nahlédnout do jeho mysli, ale odolává s tak zvláštní samozřejmostí, až mě zamrazí v zádech. Jako bych si přál projít sklem, sáhnout na nos vlastnímu zrcadlovému odrazu.

"Nede! Chlapče drahý, už jsem ani nedoufal, že tě ještě uvidím!" Vlasové čárky rtů se nalévají krví, odtrhávají se od sebe a odhalují nechutnou, monstrózní jámu, propast, čerstvě zrozenou v ryku praskající horniny a žhavém šílenství pole-
tujícího popela. Jazyk bezostyšně olízne křivé zažloutlé zuby a schovává se za ně, aby uvolnil místo ochraptělému jekotu, kavalerii vysokých pichlavých lásek. Zrcadlo praská a rozsypá se na střípky, desetitisíce růžových bouchacích kuliček z pouti, obrovitá růžová dlaň je sbírá po celých hrstech a vrhá proti mně. Skrývám tvář do dlaní, snažím se ustupovat, jak jen dokážu, ale neubývá jich. Nacházejí skulinky i tam, kde žádné nejsou, jedna po druhé se usazují v mé mysli - děsivým, bizarním způsobem ji představují k svému obrazu. Začínám se měnit v cosi jednoduššího, ploššího, primitivnějšího, má senzibilita se ztrácí v neproniknutelném kamenném vězení, zazděná zaživa jako jeptiška, vyznávající špatnou víru.

"Jsem... potěšen vás vidět," vyrážím ze sebe, tuším, že právě něco takového se teď ode mě čeká, a snažím se ovládnout narůstající paniku. "Potěšen... upřímně a velmi moc."

"Chlapče, můj chlapče, muselo to být strašné. Vidím, jak trpíš, jak ti schází lidské teplo. Neboj se." Natahuje ruku k mé hlavě, několikrát mi přejede roztřesenými prsty po vlasech. Možná se pokouší navázat přímý kontakt, když se mu teď podařilo na pár chvil přizpůsobit mou duši. Pomáhám mu, ze všech sil se

snažím prolomit bariéru, ale všechno je marné - mé myšlenky mu zůstávají uzavřeny. Kupodivu z něj necítím ani špetku zklamání. "Neměj strach, synku, zase budeme spolu. Jen co přijde čas a odejdeš odtud..."

"Synku? Vy můj otec?" Překvapeně zamrám. Tak tohle je člověk, z jehož genového materiálu mě stvořili... Nu, mohlo to být lepší nebo i horší. Jak se to vezme. "Potěšen dostat život od vás. Velmi moc potěšen. Děkuji."

"To je všechno, co mi řekneš?" Odtahuje se, rty se znovu mění v sotva viditelné ostří nože. Barevný útok na mou mysl končí.

"Ehmm..." Rozpačitě se rozhlížím po světnici. Pavučinami pokryté stěny se odvracejí, černé řeky cizích, netečných myšlenek mění směr, paprsky denního jasu mě míjejí, aniž se dotknou vyprahlé pokožky. Kdepak, hochu, tady ti nikdo nepomůže. Proč taky, tohle je tvoje věc. "Ehmm..." Roztahuji ústa do nepříjemného, nedůstojného výrazu, jemuž říkají úsměv, pečlivě kontroluji hlas, aby jim zněl přátelsky. "Já nevidím, co ve vás, ale já vidím na vás ne velmi moc dobře. Ale já cítím, mně to nevadí. Potěšen velmi moc s vámi hovořit a..."

"Odvedte si ho! Ať mi zmizí z očí!" Muž vstává, pěsti zatáté, oči rozšířené jako Marlow ve své poslední hodině, růžové střípky mě opouštějí a skládají se do původní podoby, zrcadlo se rozpaluje, žhne hněvem. Konečně! A já měl takový strach, že si neporozumíme, nenajdeme společnou řeč. Chystám se pokračovat, ale najednou mám pocit, že můj biologický stvořitel o mě právě ztratil zájem. Obrací se ke mně zády, směrem k potměšile se zubícímu Rapézovi.

"Zbavte se ho! Zabte tu bezcílnou zrůdu, ten sliz z bažin, než nás dostane do nepříjemností! Kdoví, koho má za zády! Hřeje se na prsou, blázní!" Zasténání prken na podlaze, prásknutí dveří. Mlčení, prázdnota. A někde hluboko uvnitř neurčité tušení, že ostatní v tom tichu vnímají mnohem víc.

"Nedělej si s tím starosti, fešáku," zašklebí se nakonec Rapéz. "On to tak nemyslel. Nemá to, chudák, v hlavě v pořádku, to víš, po tom všem... Nejdřív odvedli do úpravní tebe, nebyly ti ani čtyři. Hned potom mu beze stopy zmizela žena, tak se to dělá pokaždé, spojení s matkou by kabinkáře rušilo. Nechtěl se zlomit, příliš se soustředil na tebe, takže nakonec vyjeli i po něm. Když mu shořel dům, utekl do lesů a tam jsme ho našli, ostatně tak nějak se k nám dostávají skoro všichni. Ber ho, jaký je, chlapče, a neboj se. On se tě tak snadno nevzdá."

Snažím se poslouchat každé slovo, snažím se všechno si to představit - a najednou se z hlubin vynořuje cosi, na co už jsem v posledních dnech téměř zapomínal. Cosi, co ta část mé osobnosti, která se pokouší pochopit tyhle lidi, pomalu zatlačila do podvědomí. "Já chci zeptat," usmívám se na Rapéze. "Já ptám na ostatní vy ukradli z kabin. Kde oni jsou?"

"Aha, tví kamarádi." Zdá se, že jsem se dotkl citlivého tématu. "Žádný strach, jsou v dobrých rukou. Zachránili jsme je

všechny. Až vás ... z toho dostaneme, zase je uvidíš. Jestli budeš ještě chtít."

Neptám se dál, všechno je mi jasné. Kčertu s vámi se všemi, Rapézi, Redhawku, Igore, zploditeli... Mám vás po krk, vašich pokroucených tváří, celé vaší hry na spasitele. Přiveďte mi Dvojku, Trojku a Čtyřku, jistě už i oni umějí hlasivkovou řeč, domluvíme se aspoň po vašem, když jste nám to nedovolili jinak. Nechtě mě jenom chvíličku s nimi. A taky s ostatními syny bolesti, s těmi, kdo byli stvořeni k boji s utrpením, k tomu, aby je porazili jeho vlastními zbraněmi. Nechci čekat, chci je vidět hned, dokud jsou tím, čím jsou...

Pak se ve mně něco zlomí, skláním tvář k zemi. Vzpomínám na naši starou místnost ve městě, na čtyři bezmocné postavičky, zmítané lesem vyhublých rukou... Ten výjev nezmizel. Jen se přemístil. Nevypletu se z té šílející změti, nezískám si jejich důvěru. Ještě neumím plynule hovořit tou neobratnou řečí. Můj úsměv je falešný, nepřesvědčivý. A má mysl se stále otvírá druhým. Dokud se tohle nezmění, zůstanu břemenem bez rozumu, bez práv. Tady i tam. Kdekoli na světě.

Uvědomuji si, že jsem právě objevil zcela nový druh smutku, rudý a šťavnatý jako právě dozrálý plod...

Barevné obláčky snů. Zelené a modré, červené a žluté, bez tvarů, barev a falešných nadějí, jiné ani nemívám. Jemné, vlnící se pavučinky s okraji odplývajícími do ztracena jako bezbranné myšlenky pár minut přes usnutí, ničím neřízené, příjemně svobodné ve světě bez hranic. Tichá černá pláň hluboko dole, čerstvě vyrobený samet, pomrkává vybledlým zlatem vlasově tenkých žilek, decentním basovým šumem podbarvuje klidné, nikam nespěchající víření barev. A pak z ní najednou vyráží diamantový bodec, tvrdý, nabroušený, nelítostný, a nemilosrdně drtí vše, co mu nestačí uhnout z cesty. Terrnek...

Škubnu sebou, posadím se, hořká pachuč doznívajícího varování sama otáčí hlavou do všech směrů, mnohem dřív, než se stačím vzpamatovat. Oči, dva zmatení, ale dobře vycvičení ohaři, kloužou z kouta do kouta, od spáry ke spáře, nevynechají jediný kousek stínu, schopný ukrýt nenápadné, jako dětská dlaň velké zvířátko. Mysl pracuje na plné obrátky, pečlivě udržovaný stroj, pátrá po rozpálených špendlíkových hlavičkách, připravena zavelet k útoku, zmobilizovat v okamžiku všechny dostupné síly. Nic. Místnost je čistá, žádný pohyb, žádný nepřítel. Pouze vyhasínající krb občas vystřelí vzhůru komínem skomírající jiskřičku, poslední vzpomínku na večer plný tepla a hluku. Snad jsem se vylekal zbytečně, snad se ozvala jen něčí noční můra. V narůžovělém zívání probouzejícího se dne tiše pozorují siluety spolu-nocležníků. Napravo oddechuje na povrzávajícím slamníku Rapéz, klobouk s širokým okrajem stažený přes obličej, spánek zbavený snů, alespoň takových, jež by mohly rozbouřit jakékoli silnější emoce. Vlevo se v přítmí vzdáleného kouta choulí Igor, prsty mu i teď slabě potukávají o prkna, jako by po podlaze běhala krysa. Nastat tahle chvíle o rok, o dva dřív, bylo by po záhadě. Ale dnes už v něm nezůstalo

nic než tupý, mrazivý tlak zimní půlnoci na hřbitově, křečemi stažené tváře umírající rodiny se změnily v obrázky za ojíněným oknem, zažloutlé fotografie na náhrobcích. A pak je tu Marsh, Storeck a pár dalších s voňavými parami místo snů, bezbarvými a opojnými jako obsah lahví, které večer vyprázdnili. Kdepak. Ať se mě dotklo cokoli, nepřišlo to z téhle světnice.

Pronikám roubenými stěnami, zavírám oči, svět dřevěných třísek a mlžného snění zůstává daleko za mnou. Vznáším se pestrou náručí usínajícího a probouzejícího se života, příjemně harmonickou ve své rozmanitosti, naslouchám, zkoumám, hodnotím, pátrám. Kratičké, jemně se vlnící nitky hmyzu ve vysoké trávě, bílé a světlešedé, jednoduché a fascinující. Ptáci, odpočívající vysoko ve větvích staletých stromů, skloněných nad střechami opuštěných severních srubů. A další obydlí, rozhozená po mýtině, další mžourající uhlíky v unavených, začouzených krbech, další útržky ranního světla, přelévající se po nábytku. Nic, co by narušovalo zaběhaný řád, pečlivě vyvážený organismus. Vyrážím dál, do lesa. Ani tady necítím nic znepokojujícího. Pár číhajících dravců, vznešených korábů noci, tiše proplouvajících houštinami, jednoduché vzory s agresivitou vůči všemu, co se v zelené hradbě pohne, protkané černými žilkami neurčitěho strachu.

Terrnek! Kabinkáři! Terrnek! Terrnek!!!

Druhý náraz přichází s ještě větší silou a prudkostí, láme narychlo vybudované ochranné valy a proniká hluboko do mysli, marně jsem si namlouval, že tentokrát jsem připraven. Potlačuji výkřik, měním jej v sotva slyšitelné zasténání a opatrně pokračuji vpřed. Teď je vnímám naprosto jasně. Tři bezbarvé, dohladka vybetonované duše, kousek vedle další tři a ještě... Jedna jako druhá a všechny známé, odporně, nechutně známé. Bývaly prvními, pokud nepočítám sebe a Marlowa, kdo se dozvídal o každém novém útoku, utápěl jsem se v jejich hemžení vždy, jakmile jsem ohlásil přítomnost nýtků ve městě. A nejen to, vyhledával jsem je sám, kdykoli se mi chudák Marlow zdál příliš suchý, nezajímavý. Tihle nejsou soustavou přímek a rovin. Skládají se jen z jediné přímky, nebo spíš úsečky, ohraničené dvěma body. Dostat rozkaz, splnit rozkaz. A mezi tím vtěsnaný vesmír se vším všudy, nebo spíš ta jeho část, jíž je právě zapotřebí. Teď tam vidím sebe a Dvojku, Trojku, Čtyřku a další, je nás celý řetěz. A všichni se skromně krčíme ve stínu mohutné postavy, utopené v oceánu zášti tak důkladně, že nedokážu zjistit prakticky nic bližšího. Nějakým způsobem patří k téhle vesničce. Musí být dopadena stůj co stůj. A pak už jen jméno...

Terrnek!!!

Cítím, jak se mi otvírají ústa, sama. bez přičinění se dávají do křiku, plivou do všech stran neohrabaná hlasivková slova varování, všechny která znají, a ještě jednou, a znovu... Je to málo, zoufale málo, duši mi rozechvívá neodbytný tlak energie, kterou tady nikomu nedokážu předat, dělám však, co mohu. Vstávejte, zvedejte se, já, pláště utkaný z žalu, zdobený nářkem a nadnášený beznadějí, vidím zlo, řítící se přímo na

vás. Teď jste vy můjmi pány a já vám musím pomoci, to je mé poslání, jediný důvod, proč tu jsem. Vracím se, otevírám oči, světlice se mi propaluje do mozku jako zbloudilá granátová střepina. Rapéz už stojí na nohou, bílými prsty drtí pažbu nabitě pušky, zdá se, že je na takovéhle chvíli stále připraven. Muži na opačné straně zdvíhají hlavy, ospale si mumlají pod vousy, někteří se snaží utíkat a zakopávají o své druhy. Jen Igor se nehýbe, dál vyrývá do podlahy mapy neexistujících světů a nehýbe se. Neumí se vyděsit. Všechno, co dokáže obyčejnému člověku nahnat strach, vytéká z jeho úst spolu se slinami. Otírá to do rukávu a dávno nevnímá.

Pak se pohne klika, rychle, nečekaně a nesmlouvavě, jako když rota v zákopu jednomyslně natáhne kohoutky zbraní. Končím, praporek odmávl konec závodu, víc už nestihnu. Umlkám a skřípot dveří se přiladuje do mé noty, tiše, plačtivě pokračuje, kde jsem já přestal.

"Neřvi, ty dementní hromado hnoje. Dyt' už pro tebe jdem." Bílá přilba, šedá hlaveň paprskometu, tělo chrastící pancířem. Tvář zakrytá černým štítem, co kdyby se v ní náhodou mihlo něco, co pokazí dojem? "Půjdeš domů. Do-mů. Sakra, rozumíš mi vůbec?"

Další přilby, další zbraně. Štítky vylétají vzhůru, už se ovládli, vědí, co a jak. Oči přejíždějí z kouta do kouta, opovržení popraskává ve vzduchu, lahodné a lákavé, i když zředěné mazlavou, bezvýraznou imitací. "Tak, chlapi, odvedte tu věc." První mezi tvářemi se usmívá, ale je to velice zvláštní úsměv. Nejspíš má být nepřátelský. "A támhletoho strejdu, co si myslí, že nám ublíží tou legrační špuntovkou, taky. Vypadá, že by moh něco vědět o Terrnekovi. Ostatní postřílet, k ničemu nám nebudou."

A pak se věci dávají do pohybu, bez upozornění, bez jediné zachytitelné předtuchy, splašené vteřiny uhánějí kolem jako pásek rozbitého, šíleného promítacího přístroje. Krátké štěknutí staříčké dvouhlavňové pušky, poslední zařvání umírající šelmy, spíš zoufalé než výhružné. Vysoko nade dveřmi se objevuje obláček pilin, snášejí se dolů jako sněhové vločky a barví přilby dohněda. Černé štíty znovu klesají, tlumí výsměšné zavýsknutí. Další rána neburácí, jen tak potichoučku sykne a zanechá po sobě obrovský koláč s jahodami a taky třpytivé rudé perly na vybledlém šedém kovu. A to je vše. Žádná agónie, žádná pečeť, vyrytá hluboko do skály. Marlow alespoň sténal, chvěl se strachy. Igor ne. Pokud očekávali červa v bahně pod podrážkou, musejí být zklamáni. Odešel stejně naprázdno a marně, jak předtím žil.

Tak zase vyhráli, ti, kdo vítězí pokaždé. Ti, kdo odškrtávají krvavým perem položky v seznamech, ti, které nikdy nedokážete spatřit. Marlowové a Igoři, to jsou cíle pro vás, otroci, předhození lvům. Uspokojilo vás to? Dobrá, teď je řada na mně...

Zálibně zatínám zuby, když se postavy přede mnou kácejí jako podřáté stromy, pancíř se mění v haldu šrotu, zbraně kloužou z třesoucích se rukou, přilby i se štíty odlétají pryč z hlav,

bijících o podlahu. "Já radím vy spoutejte a zavřete," obracím se na Rapéze. "Oni neublíží teď." Několik tíživých okamžiků překvapeně mrká, urovnává zmatené myšlenky, nakonec odhodí pušku pod stůl a dává se s ostatními do díla. Netrvá dlouho a odtahují zajatce dveřmi ven, pryč z mého zorného pole. Za jednoho Igora devět nových.

Pár minut nato se Rapéz vrací, sám, bez společníků, a hned na prahu se ptá, co že jsem to vlastně provedl. No ovšem, čekal jsem tuhle otázku, od samého začátku se jí obávám. Nedokážu mu vysvětlit, že vetřelci z komanda pro mě neznamenalí hrozbu. Jak mám vyjádřit, že stačilo podělit se s nimi o část sebe sama, nabídnout jim truchlivé akordy černých strun, harmonii nekončící bolesti, kterou vkládám do služeb všech, vesničanů i měšťanů, Šerifa i Terrneka, každé lidské bytosti na tomhle zapomenutém světě?

"Já mám takovou sílu," odpovídám prostě a doufám, že mu to bude stačit.

"Dobře, fešáku, jen tak dál." Kýve hlavou, zdá se, že je spokojen. "Provedli jste to výtečně. Terrnek je konečně přesvědčen, že se vám dá věřit. Gratuluju."

"Terrnek?" Srdce se mi při tom slově rozbuší. "Já ptám se uvidím ho někdy?"

"Jistěže. Sám si vás vyžádal. Hned teď...!"

Dveře se zavírají tiše, bez jediného zvuku, stávají se součástí neprodyšné, tmavě natřené stěny a odnášejí poslední zbytky vnějšího světa. Jako led studené ruce, jež nás sem vedly, vysoká stébla tuhé nažloutlé trávy, pohupující se v lehkém vánku kousek před zárubní, zvuky lesa i špinavé červené šátky, které nám před chvílí sejmuli z očí, vše, co mohlo narušit pečlivě budovanou atmosféru ztracené hrobky, se rázem ocitá tisíce mil daleko. Teď jsme tu jen já a Dvojka a Trojka a Čtyřka a tucet dalších, jako školáci se krčíme ve třech řadách před nehybným, na zkřížených nohou sedícím stínem. Připadá mi, jako by tu na nás čekal od úsvitu věků.

Zkoumám ho, snažím se nasadit všechny časem prověřené i nově získané možnosti, abych vyloupl tuhle zaživa pohřbenou figurku ze tmy. Oči mi mnoho neprozradí, nevidí víc než žalostné torzo druhého Rapéze, bez vlasů, bez kníru, s podivně zvrásněnou kůží a nepřírozeně vychrtlými končetinami. Zato když se dotknu jeho myšlenek, mám pocit, jako by mi do zvědavě natažené dlaně padl doběla rozžhavený kámen. Tohle není Rapéz, ani Marlow, tady scházejí stopy důvěrně známých vzorců, dokonce i pokřivených, deformovaných napodobenin. Tak trochu se tahle duše podobá mé a zároveň je mi vzdálenější než cokoli jiného. Kdybychom se spojili, pevně a neprodyšně jako kameny ve zdech okolo nás, možná by se zrodil úplně nový druh vědomí. Anebo bychom oba zemřeli, každopádně by se něco podstatného změnilo.

"Ach, tak vás tu mám. Konečně jste tady." Terrnek si přejíždí dlouhými hubenými prsty po tváři, skoro bych řekl, že otírá slzy, kdyby jeho oči nebyly stejně suché a okoralé,

stejně... vidí jako všechno za nimi. "Mám za sebou dlouhou cestu, zůstal jsem na ní sám, ale cíl je na dosah. Přece jen to celé nebylo nadarmo."

Přemýšlím o jeho slovech, na jazyku klíčí nedohledný lán nových otázek, dozrávají a přidávají se k těm, jež jsem si přinesl ze vsi, když mi páteří projede pekelný plamen. Důvěrně známý signál vybuchuje uprostřed hlavy a zaplavuje celé tělo křečemi, padám k zemi, kroutím se, ječím a můj hlas se ztrácí v řevu dalších hrdel všude kolem. Na zádech mě zašimrají desítky drobných nožiček, pár jich přeběhne přes tvář, přes hřbety rukou, přes lýtka, zástup pavoukovitých tělíček nechává mou maličkost bez povšimnutí a míří přímo doprostřed sálu, nezadržitelná živá pochodeň, dravec, jemuž kořist nemůže uniknout. Zdvíhám oči a křičím dál, pokouším se upozornit Terrneka, co ho očekává, ale zahlédnu už jen nechutnou, vlnící se hromadu. Teď se v žádném případě nemohu přiblížit myšlenkám a citům tam pod ní, mohlo by to být i pro mě příliš intenzivní. Odvracím tvář a najednou je veškeré napětí pryč, ztrácí se tak rychle, jak jsem to ještě nezažil. Překvapeně se rozhlížím - a začínám chápat mnohem víc, než mi v téhle chvíli může být milé.

To, co teď před námi stojí, hrozivě vztyčené, jako by připravené k útoku, už se nesnaží maskovat svou podstatu do karikatury čehokoli lidského. Dva metry dlouhý modrošedý plaz se lehce, téměř vznešeně kýve ze strany na stranu na šesti štíhlých, silných tlapách, oceán pružných špičatých šupin se divoce vlní, pěnící hladina, zčeřená větrem. Nemusím hádat dvakrát, co se pod ní skrývá. Žaludek mi sevře pytel páchnoucího slizu.

"Nikdo nezná pravdu. Ani vesničané, ani lidé z města." Dvojice sírově žlutých očí bez zorniček proniká každým pórem jako hrot meče. Vpijí se do nás, nedovolí nám hledět jinam. "Dnes už ne. A tenkrát... tenkrát jsme pro tenhle svět znamenali totéž, co vy. Hrstka synů ulice, zavržených vlastní rasou. Byli jsme cizinci ve vlastní zemi, stejně jako vaši otcové. Neužívali jsme symbionty jen k obstarávání potravy, učili jsme je zkoumat věci kolem nás, sbližovat se s nimi, tak abychom se pak i my cítili... bohatší. Je snad jasné, co muselo jednoho dne přijít - ani vládům Země se přece nelíbilo vaše umění prožívat cizí myšlenky. Možná to vůbec nebyla náhoda, že jsme zamířili právě sem. Každopádně jsme si přáli vaše přátelství, přáli jsme si vás poznat a protloukat se divočinou po vašem boku, jenže vy jste o nás nestáli. Ach ne, ne - nestáli, to není správný výraz. Nedalo se hovořit o volbě, o křižovatce, na níž se rozhlédnete do všech stran a vyrazíte jednou z cest. Na tomhle rozcestí jste viděli jen jedinou, ostatní zarůstalo křoví, neprostupná džungle vašich vlastních nesmyslných přežitků."

Terrnekova mysl se zvláštním, mučivým způsobem scvrkává, chvěje, stahuje do sebe. Sžíravě pálicí pohled překrývají tenké mžurky, ze zubaté tlamy odkapává koláč žlutozeleného hleny. Kdoví, třeba to má být obdoba slz.

"Byla příliš hustá, tahle džungle, a brána příliš pevná, nedokázali jsme ji prorazit. Tušili jsme však, kde hledat klíč."

Za časů našich dědů u vás žil zvláštní člověk, na první pohled úplně jiný než ostatní. Snad byl od přírody mnohem moudřejší, laskavější, snad jen víc trpěl, lépe vnímal krev světa, tryskající z ran všude kolem. Ani symbionti mu dlouho nedokázali porozumět, což teprve jeho soukmenovci. Klaněli se mu a nevěděli proč, spílali mu a nevěděli proč, nechápali ani, proč ho přibíjejí na kříž a pak se mu začínají znovu klanět. Byli zmatení, cítili dotyk čehosi, co ke každému z nich neodmyslitelně patřilo a co pohřbili tak hluboko, že si s tím dávno nevěděli rady. A on. Když umíral, vyteklo mu z očí několik krůpějí vody, smísily se s krví a stekly po kříži... Symbionti už na ně čekali. A to byl okamžik, kdy se před námi jako kostičky mozaiky složila pravda. O něm, o vás, a jak jsme si uvědomili, taky o nás.

Nabízelo se to samo, ve světě vydědenců nemůže být nic příhodnějšího, než vzkřísit vydědence. Stále máme vše, co jsme vytěžili z té trošky tekutiny, předáváme si to přes symbionty z generace na generaci. I vám dávají přivonět k posledním chvílím muže, který odhalil vaši podstatu, vyhrabal ji zpod nánosu bahna. V těch chvílích, kdy utrpení kulminuje, všechno příjemné se obrací v prach a mizí i samotná naděje, právě tehdy se boří brány, pukají zámky. Jen tehdy dokážete pohlédnout stranou, všimnout si trnitých, neprošlapaných stezek a vykročit po nich."

"Jenže vám to stejně nijak nepomohlo. Kdyby ano, nebyli bychom, čím jsme, a vy byste se neskrýval." Dvojka ovládl lidskou řeč mnohem lépe než já, ale ostrého, nepříjemně rezavého přízvuku se ani on zbavit nedokázal. "Proč to nevzdáte, nenecháte kolonii na pokoji?"

Někde hluboko v Terrnekově podvědomí praská mohutná pružina, dlouhé věky pečlivě tajená. Jako kmen silné černé chapadlo emocí švihne komnatou, projíždí námi jako vodní hladinou, snaží se bořit, tupě, bezmyšlenkovitě. Nakonec zešedne, zprůhlední a rozsype se na prach. "Možná jsem to měl udělat už tenkrát, když jste se objevili, a nepokoušet se otevírat oči mrtvolám, cedit vodu z kamení. Ano, určitě jsem měl. Odejít s ostatními do krajin za mořem, zapomenout, vytvořit si svůj vlastní prostinký ráj, nezávislý na přeludech... Bylo by to rozumnější, mělo by to spoustu předností. Ale udělal by to snad ten váš ukřižovaný ubožák? Nesnažil by se využít všech šancí, proměnit nevýhody ve vlastní zbraně, nevídané a netušené?"

Šestice nohou výmluvně podupává na prostydlé kamenné podlaze, oči se zužují do štěrbin, najednou se zdají zbarvené stejně jako kapky na kyrysech bojovníků, jako Marlowova druhá ústa. "No tak. Jste přece otroci, je vám jedno, čím jste, protentokrát můžete posloužit opravdu dobré věci. Ať tak nebo tak, symbionti už touhle dobou zpracovali víc než polovinu vašeho města. I Šerifa, i Radu. Nechal jsem je rozmnožit víc než jindy a nikdo včas neupozornil zásahovou jednotku... Takže jestli nechcete být utraceni vlastními lidmi, musíte mi pomoci.

Teď se vrátíte do vsi, nechám vás o všem přemýšlet. Ale pospěšte si, zmařeného času bylo víc než dost..."

Temnota, nezemsky černá mazlavá kaše, hustá jako smetana a nechutně všudypřítomná. Proniká věcmi okolo nás, stává se samotnou jejich podstatou, jako by chtěla obejmout celé unavené, vyčerpané městečko. Vidím ji plazit se v křivolakých spárách mezi kameny na cestě, dlouhými úzkými děrami se protahuje skrz rozlámané plastické panely do chalup a domků, líně se převaluje na omšelých střeších a nevzrušeně zívá bezzubými ústy... Možná se opravdu snaží vzít naše nanicovaté výsostné území do náručí. Proniknout do duší, zabydlet se tam a promluvit k nim, něco jim říct. Snad pár slov útěchy, působivých ve své přímočaré nesmlouvavosti, takových, jaká zná jen tma. A lidé se jim nebrání, neodmítají je. Bez hlesu postávají v dokořán otevřených dveřích, desítky smutných očí, obrácených naším směrem, desítky tváří se skvrnami stejně purpurovými jako červánky nad našimi hlavami, stojí a naslouchají hudbě noci. A všude panuje mír, s jakým jsem se tady dosud nesetkal. Ještě nedávno tu byla zasypaná pole pohřbených nadějí, ptáků se spoutanými křídly, celé podzemní řeky nenaplněných tužeb... Odešlo to jako morová nákaza, ani stopa nezůstala. Nikdy dřív nebylo tohle místo tak... harmonické jako nyní.

Po levici slyším tlumené oddychování Dvojky, Trojky a Čtyřky, nechávám je znít v uších a každou buňkou těla cítím, že teď sem patříme, že už nás nemusí oddělovat hradba zvukotěsného skla. Před námi se důstojně, majestátně vlní Terrnek ve své nejskutečnější podobě, modravé šupiny pokroucené odpočívajícími nýtky, v přední dvojici tlap štůček bílého plátna, oči odvrácené od muže, nepříteliš ochotně kráčejiícího po boku mohutného těla. Právě k němu upírá veškerou sílu myslí, nás si nevšímá. 'Věděl jsem to, Rapézi,' buší mi v hlavě, aniž bych o to stál. 'Skrýval jsi to dobře, nikdo tě neprokoukl, ale já ano. Lidé jako ty vždycky hrají na obě strany, když se derou vzhůru. Už jsme jich poznali... Nepodceňují svaly a emoce vy vrženců a taky jich ochotně pár obětují, aby panstvo předčasně neprohlédlo. Chceš moc? Dobrá, dostaneš šanci. Jako muž, který město zbaví prokletí a vesničanům navrátí důstojnost, budeš mít možností víc než dost. Ovšemže máš i jinou volbu. Mohou tě zlynčovat na vsi, popravít za zradu ve městě... Vybírej rychle, pamatuj, že bez tebe se obejdu. A líto mi tě taky nebude.'

Liduprázdné náměstí s hnědými listy, poletujícími v chladném větru nad vymletou dlažbou, nás sevře v dlaních, pár hladových broučků na výpravě za posledními zapomenutými kousky ovoce na zaprášené míse. Bledá hranatá budova, jen o trochu lépe udržovaná než ty, jež jsme nechali za zády, si nás lhostejně měří slepými černými okny, prázdné chodby k nám necítí vůbec nic, ani odpor, ani náklonnost. Urazíme polovinu vzdálenosti ke vchodu a jako jeden muž zastavujeme. Rapéz se nesměle rozhlédne do všech stran, neviditelné nitky myšlenek se

snaží co nejrychleji vyspravit zpřetrhané rezavějící pružiny. Pak zdvihá paži a dává znamení.

Od prosklených vstupních dveří, utopených ve stínech portálu, se odlepuje těsně semknutá skupinka a loudavým krokem míří k nám. Šerif. Tři členové rady. Dvakrát tolik strážců, bezkrevné prsty sevřené okolo nablýskaných pažeb. Není mi líto jejich pohasínajících očí, tohle není útok a oni nejsou oběťmi. Nalezli jen to, čím vždycky bývali, stejně jako my, jako Terrnek. Setkáváme se uprostřed neútulného prostranství, tváří v tvář, jedny oči měří druhé, modré, hnědé, zelené, žluté. A mlčíme, necháváme jen vítr šeptat slova, jež nám zamrzla hluboko v hrdlech. Žádná hudba, žádné konfety, žádná slavnostní slova na uvítanou. Tohle nebude hra gest, o tu už nikdo z nás nestojí.

Přichází má chvíle. Zavírám oči a nořím se do myslí vůdčí elity města. Strach, obroušený prožitou hrůzou v rezignaci. Mrtvolný, hřbitovní klid mezi troskami rozbořených hradeb, zoufalá touha vystavět z popraskaných kamenů nový řád, pevnější, ale i rozmanitější, přístupnější poutníkům z cizích krajů. Potlučené štěstí, omláčená prázdna extáze, pohřbená hlouběji než samo peklo, ve sklepeních s tisíci zámků a klíči, utopenými v oceánu. Touha naslouchat, přemýšlet, třídit a hodnotit. Nabírám to celé jako písek z čerstvě vytěžené hromady a opatrně, aby vše zůstalo, jak má být, předávám Terrnekovi a nýtkům.

Na téměř nepostřehnutelný okamžik pootevřu jedno oko. Plochá kostnatá ještěří hlava se lehce naklání ke straně, na hladině zamrzlých žlutých jezírek se zatřpytí cosi důvěrně známého, lidského, v ledu se objevují vlasově tenké trhlinky. Nepřemýšlím o tom, nemám čas. Znovu se soustřeďuji a pronikám do hlubin nejtajemnější a nejzajímavější duše, jakou jsem kdy poznal. Vidím zčernalou zimní planinu, popraskanou a studenou, jen tu a tam zpestřenou skupinkami stále zelených pokřivených stromků. Vidím oblohu, šedou, zamračenou a přece zvláštním způsobem krásnou, alespoň pro ty pravé oči. Cítím vítr, vrhající do tváře jako talířky velké sněhové vločky, ochromující, mrazivý, ale nikoli nepřátelský. Nese stejný náklad moudrých, vznešených chvil jako vánek od mořské pláže na konci jara, jen počítá s tvářemi, kterým zima nevadí. Tahle krajina není nehostinná, její dobrosrdečnost má jinou povahu, je víc... plazí. Je tu vstřícnost bez spalujícího žáru ohňů, upřímnost bez potoků rozžhavené lávy, přátelství bez křiku, bez explozí. Nasávám co nejpozorněji Terrnekův vnitřní vesmír a přenáším jeho obraz do napjatě čekajících myslí Šerifa a členů Rady.

Tisknu víčka ještě víc k sobě, teď mě nesmí vyrušit vůbec nic. Vypouštím z hlavy vše, co patří mně, otevírám se oběma stranám, nechávám do sebe volně proudit to, čím se právě stávají. Jsem plný rudé krve, mísící se s modrým ledem, žáru, krácejícího ruku v ruce s mrazem, snoubí se ve mně tváře dvou světů a vytvářejí cosi nového, nevídaného, cosi jemného a

citlivého a zároveň tvrdého a nezranitelného jako skála, cosi, co už nepálí ani nemrazí, ale příjemně hřeje. Opatrně napomáhám tomu prazvláštnímu zrození a vím, že Dvojka, Trojka i Čtyřka dělají totéž, poprvé v životě mám pocit, jako bych se letmo dotkl i jich samotných a také...

"Nede! Hej, Nede, pojd' ke mně! Pusťte ho, vy všiváci, slyšíte?! Chlapče můj, nedovolím, aby mi tě zase odvedli!"

Čerstvě zrozená tvář laskavého, moudrého vědomí praská jako mýdlová bublina, plamínek svíce, sfouknutý ještě dřív, než mohla být v jeho světle vykreslena iniciála nové kapitoly. Zhluboka se nadechuji, zatínám pěsti, abych alespoň trochu ztlumil rostoucí zoufalství. Nemohu dělat vůbec nic, nemám dostatečně mohutný kámen, abych tohle zrcadlo roztříštil. Stojím a z myslí mi pomalu odtéká vše, co jsem si pro tuhle chvíli tak pečlivě chystal, jedno po druhém, až nakonec zbyde jen špetka znechucení a rezignace, zasychající kal na dně umírajícího rybníka bez ryb. Zničené, odepsané nádrže, které už nikdo znovu nenaplní.

"Nechte mého syna na pokoji! Hajzlové! Mizerové! Počkejte, teď vám ukážu!" Otevírám oči, dvě prastaré, stovky let rezavějící závory. Dobře vím, co bude následovat a nemám chuť se na to dívat, chci jen odpoutat pozornost od zloby, purpurové přílivové vlny, zdvíhající se všude kolem. Přímou přede mnou se teď míhají letmé, prchavé obrazy, takové, jaké hýbou světy, loukotě kola dějin, jež neodbočí z cesty, ať už si pod ně lehne kdokoli. Zdvíhající se hlaveň pušky, ukradené z Rapézovy světnice. Roztřesený ukazovák, dost pevný, aby několikrát za sebou stiskl spoušť. Strnulá těla Šerifa a jednoho muže Rady, padající k zemi, tiše a bezhlesně jako hadrové loutky. A velická červená kytka na dlažbě, na špičkách mých bot, na obleku, na tváři. Lhostejný přerostlý vlčí mák, jaký kvete okolo téhle cesty v celých lánech...

Poklekám k němu, dotýkám se ho, jako by mi mohl říct něco, co ještě sám nevím. "Zrada!" ozývá se kdesi vysoko nahoře a vlevo. "Padli jsme do léčky, podvedli nás!" Kousek od pravého okraje zorného pole vidím šestinohé modré tělo, proděravělé zásahy z paprskometů, kroutící se a svíjející jako stéblo rákosu ve vichřici. Pak z té strany přitéká další tekutina, hustá a fialová jako právě otevřený inkoust. V náhlém křečovitém popudu ji hrnu dlaní přes vlčí mák, snažím se smíchat obě barvy dohromady. Ale získávám už jen odporně páchnoucí šedivé bláto.

A duši mám plnou bolesti, která netěší, s níž se nedá pracovat a tvořit, takové, co neprospívá už vůbec nikomu a ničemu...

Ocelově pevná a ledově studená pravice mě nešetrně postrčí do tmy, prastará neudržovaná mříž odskřípává plesnivou podzemní chodbou poslední tahavé tóny téhle balady, narychlo odbyté rekviem pro naději, pro kouzla, rozpouštějící hradby. A ovšemže taky pro mě. Pomalu vstávám z udupané země, snažím se nevnímat pálicí šrámy mezi lopatkami, v místech, kde mě několikrát zasáhla ostrá hrana pažby.

Dívám se za odcházejícími strážci, pátrám v jejich

myšlenkách po čemkoli, čeho bych se mohl zachytit, co by mi umožnilo namlouvat si, že dnešní den nebyl zbytečný, že po něm zůstaly alespoň stopy, nepatrné otisky v prachu. V téhle pustině však nevyrostlo vůbec nic, ani seschlé traviny, z nichž by se dalo vyšlechtit obilí. Prázdnota vždycky zůstane prázdnotou, ať už se nasvítí z jakéhokoli úhlu.

Usedám na kamennou lavici, křečovitě sevřenými prsty trhám práchnivějící látku kalhot, oči dál upřené do zšeřelé chodby podzemního vězení, dokud se těžké železné dveře na opačné straně nepřibouchnou a má nová kabinka mi nevrátí důvěrně známé dusivé soukromí. No dobrá, dejme tomu, že jsem pro ně příliš cenný, než aby si přáli mě utratit. Dejme tomu, že po důkladném vymytí mozku budu schopen dál plnit svoji funkci. Jako dřív budu přejíždět prsty po hřejivé tabuli nerozbitného skla, poslouchat vlastní rozechvělý dech, pozorovat sousední kóje, v nichž někdo nahradí Dvojku, Trojku a Čtyřku. Nebudu mít nic na práci, nýcti už se neobjeví, takže se mi brzy začnou honit hlavou prapodivné myšlenky. Budu mít dost času vzpomenout si, že jsem mohl budovat mosty, spřádat mocnou síť, v níž by nebylo místo pro ústrky, pro štvance, vyvržence... Dříve či později mi určitě dojde, že kabinka dávno není ničím víc než rakví, že spolu s ní ztratila význam i celá má existence. A začnu se rozhlížet po novém...

"Nede! Tak mi nakonec přece vyhověli." Naleštěná, růžovými mašlemi omotaná knuta švihne zatuchlým tichem, které jí nepatří, stěny se zachvějí a cosi z jejich příjemně skličující starobylosti se nezadržitelně hroutí, uvolňuje místo pastelovým chimérám bez tvarů. Tuším, že teprve teď mi začíná ten pravý trest. "Díky Bohu, synku. Teď už budu moct umřít v klidu."

V temnotě zadního kouta cely, za výklenkem, kam jsem dosud neměl čas pohlédnout, se pohne důvěrně známá silueta s trhavými pohyby, jako živá mrtvola, se začíná sunout mým směrem. Dívám se do starcovy tváře a už předem je mi jasné, co tam spatřím. Nemyslím, že by byl šílený, jak říkal Rapéz. Ne tak docela. Pokud ho skutečně trápí duševní porucha, pak ho pouze učinila otevřenějším, prorazila hráze a strhala masky, nic víc. To, co vyzařuje z každé buňky jeho těla, jsem našel ve všech, s kým jsem se od nedobrovolného uniku z kabinky setkal. Většinou hned na povrchu, vystavené na odiv, nahé a až dojemně zranitelné, někdy zasypané smetím a sutinami, potlačené a zadušené. Ale vždycky to tam bylo, zářivý oslepující idol, uctíváný střed všehomíra, pokaždé jiný a zároveň úplně stejný jako všechny ostatní. Úsměv, tupý smích bez příčiny a za každou cenu, radost, jakou cítí i dobytek před porážkou, pokud mu naplní žlab sladkou pící... Tady vidím zrcadlo, stále totéž, a v něm svůj obraz, zjednodušený a nechutně pokřivený. Myslím, že už chápu, proč jsem se marně snažil nahlédnout do jeho duše. Žádnou nemá. Jen zrcadlovou plochu s jediným výjevem, který si sám stvořil. Nic víc.

"Nejsem váš syn." I můj hlas je hloupý, trapný ve snaze přizpůsobit se těm, kdo nejsou ochotni vyjít mi vstříc. "Váš syn mrtvý. Já... Jednička."

Přibližuje se dál, jako by mě ani neslyšel, na předloktí ošklivě černající zlomenou kost, rukáv nasáklý krví, oči rozzářené štěstím. Kdoví, možná mě opravdu neslyší, ostatně kdo mi vůbec kdy naslouchal? Shlížím na něj, mysl stejně pustou, jako je ta jeho, přesto k němu v téhle chvíli nemám ani o chloupek blíž. Proč bys mě vlastně měl zajímat, starý blázne? Já vím, přišel jsi o rodinu, a taky už jsem pochopil, že takové věci vám způsobují žal, ten že vám není příjemný atakdál... ale co já s tím mám společného? Beztak ti nikdy na nikom nezáleželo, jen sis to nalhával, abys neztratil svůj růžový úsměv. Jinak by sis musel uvědomit, co děláš, co způsobíš... Už navždycky zůstaneš tím, kdo pohřbil osud kolonie, nikdo ti to neodpáře. A rozdupal jsi všechno, co mělo význam pro mě, co dodávalo mé existenci smysl. Jinak tě vidět nedokážu. A ani nechci.

"Chlapče drahý, poslouvej mě, jen chvilíčku mě poslouvej." Ztěžka usedá vedle mě, naklání se, pokládá mi zarostlou, olepenou tvář do klína. Na kůži mě zastudí jeho krev a sliny. "Zítřka mě odvedou a popraví. Nedostaneš už šanci se vrátit, až pochopíš, jak jsi mi ublížil. Udělej to teď, zapomeň na ta vaše... pravidla a buď sám sebou. Jen pro tenhle večer, jen do zítřejšího rána. Nikdo tě nepotrestá, vždyť se o tom nikdo ani nedozví. Vrať se mi aspoň na chvíli a já ti všechno odpustím. Aspoň na chvíli..."

Rysy mého přebarveného a naleštěného odrazu se zaostřují, zpevňují, přesto se teď zdá mnohem... bezbrannější než kdykoli předtím. Poprvé cítím, že tahle mysl zjemněla, pootevřela se, že mě vábí, - i když jen proto, aby mě polapila do klece, učinila mě otrokem usměvavých preludů. Zaváhám, uvažuji, zda to přece jen není příliš bezohledné a kruté, ale nakonec odhazuji všechny zábrany. Dost dlouho jsem se snažil uchránit tohoto pošetilce před pravdou, dost dlouho jsem šetřil to, co v něm zůstalo, jenže on to nevzdá, nezastaví se, dokud nedosáhne cíle, jako mezek, řítící se k propasti... Zatínám zuby a nořím se do zrcadla, nejsem surový, jen využívám přirozenou váhu své podstaty, všeho, co uvnitř nosím, co ke mně neodmyslitelně patří, co jsem já. Dvojník se mi pokouší zastoupit cestu a já ho jediným úderem odhazuji stranou, uhní, ty vyparáděná nádhero, tohle místo čeká na mě, -ne na tebe. Zastavuji se uprostřed prázdnoty a obracím své nitro naruby, tak přirozeně a naplno, jak jsem to nikdy neměl odvahu udělat, rozlívám se jako skvrna tuše po růžovém svátečním ubruse, vnímám vroucí oceán paniky a pomalu zahlcují i ten. Tady mě máš, otče, tady je vše, co ti mohu nabídnout, uživej si, dnes je to tu všechno jen a jen pro tebe. Ba ne, všechno jsem ti ještě neukázal. Pouze minulost, ztracený krásný věk, který skončil dnes dopoledne. Teď uvidíš přítomnost. Odkrývám poslední úroveň vědomí a prostor okolo mě se zachvěje, zprůhlední, roztočí jako vír na rozbouřeném špinavém moři a nakonec se zhroutí do sebe...

Ještě chvíli zhluboka dýchám se zavřenýma očima, vychutnávám ticho a klid a mrazivé brnění v zádech,

přítisknutých k prochladlé zdi, než konečně vstanu a odtáhnou nehybné, nedýchající tělo stranou. Až sem zítra přijdou strážci, čeká je podobný osud a ani pak si nebudu nic vyčítat. Moje práce bude čistá, nezůstanou po ní žádné červené koláče, nezamažou se žádné podlahy a šaty a hřbety rukou... Vidíte, ještě pořád jsem lepší než vy. Ale nemějte strach, nechci se s vámi měřit.

Proč vlastně stále živoříte na tomhle ztraceném, nehostinném světě? Máte strach vrátit se na Zemi? Jen klid, moji milí, obáváte se zbytečně. Nic, pro co museli vaši otcové odejít, se vás dávno netýká. Vy budete vítáni s otevřenou náručí jako bratři, věřte mi, vím, co říkám. Odleťte, vraťte se domů a nechtě divočinu, přímočarost a otevřenou mysl mně a mým druhům. Jediným, kteří mi zbyli, jediným, které jsem kdy měl.

Čekají tam venku v lesích, já to vím, osamělí a zbyteční stejně jako já. Čekají na mě, nikoho jiného už nemají. A já půjdu a budu prosit za odpuštění, tisíckrát se budu omlouvat za každého z jejich přátel, jenž mou vinou zahynul, protože oni za to stojí. Jsou jediní, kdo se kdy pokoušel zbořit hráze a rozpustit ledy, zažehnout pochodně tím nejtragičtějším a nejúčinnějším stylem, jaký si lidská mysl dokáže představit, a udržet jejich oheň, alespoň na chvíli.

A nikdy, nikdy nikoho nezabíjejí...